

284

INSTRUKCJA MINISTRA ŻEGLUGI

z dnia 17 lipca 1962 r.

w sprawie trybu postępowania w związku z wypadkami żeglugowymi na śródlądowych drogach wodnych żeglownych i splawnych.

W celu uregulowania trybu zawiadomień i przeprowadzenia dochodzeń w sprawie wypadków żeglugowych na śródlądowych drogach wodnych żeglownych i splawnych na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 7 marca 1950 r. o żegludze i splawie na śródlądowych drogach wodnych (Dz. U. z 1952 r. Nr 26, poz. 182 i z 1960 r. Nr 29, poz. 163) zarządza się, co następuje:

Rozdział I.

Postanowienia ogólne.

§ 1. Za wypadki w rozumieniu niniejszej instrukcji uważa się:

- 1) zderzenie statków między sobą,
- 2) zatonięcie statku,
- 3) wybuch kotła parowego lub innego zbiornika pod ciśnieniem znajdującego się na statku,
- 4) pożar na statku,
- 5) utonięcie pasażera lub członka załogi statku,
- 6) uszkodzenie budowli wodnych, mostów lub przewodów krzyżujących się z drogą wodną,
- 7) najechanie statku na mieliznę, budowlę wodną, przeszkody podwodne lub nadwodne, jeśli spowodowało to uszkodzenie statku albo zatarasowanie szlaku żeglownego,
- 8) zgubienie kotwic lub innych przedmiotów powodujących powstawanie niebezpieczeństwa dla przepływających statków.

§ 2. 1. Za statek w rozumieniu niniejszej instrukcji uważa się obiekt pływający używany na śródlądowych drogach wodnych do przewozu ludzi, zwierząt, towarów i poczty, do holowania lub pchania, do robót technicznych, do uprawiania rybołówstwa i sportu bądź też służący jako zakład kąpielowy, przystań pływająca, koszarka lub świetlica.

2. Za tratwę uważa się kłocę drewna odpowiednio powiązane i połączone wzdłuż i w szerz w celu splawu.

§ 3. Postanowienia dotyczące statku stosuje się w niniejszej instrukcji odpowiednio do tratw.

Rozdział II.

Postępowanie w razie wypadku.

§ 4. 1. Jeżeli statek ulegnie wypadkowi zagrażającemu życiu osób znajdujących się na nim, kierownik statku powi-

nien wszelkimi rozporządzalnymi środkami najpierw ratować pasażerów, a następnie załogę.

2. Jeżeli statek, któremu grozi niebezpieczeństwo, wywa pomocy (sygnałem dźwiękowym nr 14), kierownicy statków znajdujących się w pobliżu obowiązani są niezwłocznie pospieszyć z pomocą.

3. Statek, który na skutek utraty zdolności do manewrowania zatarasował szlak żeglowny, daje o tym znać zbliżającym się statkom sygnałem dźwiękowym lub przez poruszanie w dzień czerwoną flagą, w nocy zaś czerwonym światłem (znak żeglugowy nr 15c). Kierownik statku powinien w miarę możliwości powiadomić najbliższy organ administracji wód śródlądowych o zatarasowaniu szlaku żeglownego.

4. Statek, któremu grozi zatonięcie lub który utracił zdolność manewrowania, powinien być usunięty ze szlaku żeglownego na płytkie i bezpieczne miejsce.

5. Jeżeli szlak żeglowny został zatarasowany przez zatonięcie statku lub przez najechanie statku na mieliznę, kierownik statku powinien powiadomić niezwłocznie o wypadku najbliższy organ administracji żeglugowej oraz administracji wód śródlądowych, wystawić znak żeglugowy nr 15b i w miarę możliwości starać się uprzedzić inne obiekty pływające o powstałej przeszkodzie w ruchu.

6. Jeżeli wypadki wymienione w ust. 3—5 zaszły poza szlakiem żeglugowym, tak że obok statku możliwy jest przejazd innych statków, wówczas kierownicy statków lub tratw powinni niezwłocznie ustawić znak żeglugowy nr 12b.

7. W razie wypadku określonego w § 1 kierownik statku obowiązany jest dokonać zapisu w dzienniku lub dokumencie podróży. Zapis powinien zawierać:

- 1) datę i miejsce dokonania zapisu,
- 2) oznaczenie rodzaju wypadku,
- 3) datę wypadku — rok, miesiąc, dzień i godzinę,
- 4) szczegółowy opis wypadku i miejsca wypadku (stan wody),
- 5) okoliczności, które poprzedziły wypadek, a w szczególności warunki atmosferyczne w chwili wypadku,
- 6) zarządzenia w kolejnym porządku, wydane bezpośrednio przed wypadkiem, w czasie i po wypadku, a w szczególności podane sygnały dźwiękowe i wzrokowe, określające w miarę możliwości, na jakiej odległości od miejsca wypadku i na jaki czas przed wypadkiem zostały podane,

- 7) inne okoliczności, które mogą służyć do wyjaśnienia przyczyn wypadku,
- 8) wskazanie przyczyn wypadku,
- 9) szczegółowe wymienienie następstw wypadku,
- 10) opis przebiegu akcji ratunkowej,
- 11) nazwiska, imiona i stanowiska osób pełniących służbę na statku oraz wykaz osób, które były świadkami wypadku,
- 12) podpis dokonującego zapisu.

§ 5. 1. Jeżeli wypadek spowodował ciężkie uszkodzenie ciała lub śmierć człowieka, znaczne szkody materialne albo zatarasowanie szlaku żeglownego, uszkodzenie budowli wodnych, mostów, kabli lub innych urządzeń, kierownik statku obowiązany jest zawiadomić niezwłocznie o tym organ administracji żeglugowej (inspektorat żeglugi śródlądowej) właściwy dla miejsca wypadku oraz armatora.

2. W razie uszkodzenia budowli wodnych, mostów, kabli lub innych urządzeń kierownik statku obowiązany jest zawiadomić także najbliższy organ administracji wód śródlądowych.

3. We wszystkich innych przypadkach nie przewidzianych w ust. 1 i 2 kierownik statku obowiązany jest przesłać do inspektoratu właściwego dla miejsca wypadku zawiadomienie o wypadku. Zawiadomienie o wypadku kierownik statku obowiązany jest przesłać również w przypadkach wymienionych w ust. 1, jeśli inspektorat nie przeprowadził na miejscu dochodzeń w tym samym dniu lub następnym.

§ 6. Organy administracji wód śródlądowych, a zwłaszcza pracownicy liniowi administracji wód śródlądowych obowiązani są zawiadamiać właściwy dla danego terenu inspektorat żeglugi śródlądowej o każdym zauważonym wypadku żeglugowym.

§ 7. Jeżeli wskutek wypadku nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała lub śmierć człowieka albo też wybuch kotła parowego, pożar na statku lub jego zatonięcie, kierownik statku obowiązany jest niezależnie od czynności przewidzianych w § 4 i w § 5 zawiadomić niezwłocznie organ Milicji Obywatelskiej lub prokuratora.

§ 8. Jeżeli kierownik statku ma techniczne trudności w zawiadomieniu o wypadku jednostek określonych w §§ 5 i 7, komunikuje o tym jednostce, z którą nawiązał łączność, a jednostka ta obowiązana jest zawiadomić o wypadku inne jednostki.

§ 9. Postanowienia niniejszego rozdziału nie naruszają przepisów obowiązujących w razie wypadku przy pracy.

Rozdział III.

Dochodzenie wypadkowe.

§ 10. 1. Dochodzenie w sprawach wypadków żeglugowych przeprowadza organ administracji żeglugowej (inspektorat żeglugi śródlądowej) właściwy dla miejsca wypadku.

2. Inspektorat żeglugi śródlądowej niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia o wypadku podejmuje decyzję o delegowaniu swego przedstawiciela na miejsce wypadku celem przeprowadzenia dochodzenia bądź też wyznacza termin i miejsce, gdzie przeprowadzone będzie dochodzenie. O podjętej decyzji inspektorat żeglugi śródlądowej zawiadamia kierownika statku i armatora oraz w miarę potrzeby administrację wód śródlądowych.

3. Dochodzenie w sprawie wypadków statków należących do administracji żeglugowej przeprowadza przedstawiciel Ministerstwa Żeglugi.

4. Przy dochodzeniach dotyczących uszkodzenia budowli wodnych, mostów, kabli lub innych urządzeń może być obecny przedstawiciel wód śródlądowych.

5. Przy dochodzeniach w sprawie wypadków żeglugowych może być obecny przedstawiciel zainteresowanego armatora.

§ 11. Przedstawiciel organu administracji żeglugowej, prowadzący dochodzenie, przesłuchuje świadków, wyjaśnia okoliczności wypadku, ustala przyczyny i następstwa wypadku oraz ewentualnych winnych, określa, na czym polega wina oraz czy i jakie przepisy zostały przekroczone.

§ 12. 1. Z przeprowadzonych dochodzeń sporządza się protokół, który powinien zawierać:

- 1) datę i miejsce sporządzenia,
- 2) datę wypadku, rok, miesiąc, dzień i godzinę,
- 3) oznaczenie rodzaju wypadku,
- 4) szczegółowy opis wypadku i miejsce wypadku,
- 5) szczegółowy opis okoliczności, jakie poprzedziły wypadek, w szczególności należy podać warunki atmosferyczne w chwili wypadku, zarządzenia w kolejnym porządku wydane przez kierowników statków, których wypadek dotyczył, wyszczególnienie podanych sygnałów dźwiękowych i wzrokowych, określając w miarę możliwości, w jakiej odległości od miejsca wypadku i na jaki czas przed wypadkiem zostały podane; podczas mgły, śnieżyicy lub burzy należy ustalić, czy były wystawione znaki i światła sygnałowe, czy dawano przepisowe sygnały dźwiękowe oraz przytoczyć wszystkie inne okoliczności, które mogą służyć do wyjaśnienia przyczyn powstania wypadku,
- 6) opisanie następstw wypadku, jak zatarasowanie szlaku żeglownego, przerwa w ruchu statków, poranienia lub śmierć osób, zatonięcie lub utknięcie statku na mieliźnie, szczegółowy opis uszkodzeń powstałych na statkach, budowlach wodnych, mostach itp.,
- 7) opis przebiegu akcji ratowniczej,
- 8) imiona, nazwiska, stanowiska i adresy osób winnych, określenie, na czym ich wina polega, oraz imiona, nazwiska, stanowiska i adresy świadków,
- 9) podpis prowadzącego dochodzenie.

2. Do powyższego protokołu należy załączyć:

- 1) protokół przesłuchania świadków wypadku i ewentualne oświadczenia innych osób, jeżeli mogą one podać wyjaśnienia w sprawie wypadku,
- 2) dokładny szkic miejsca wypadku ze wskazaniem, jeżeli chodzi o awarię na szlaku wodnym, kierunku nurtu, jego głębokości na szlaku żeglownym i przybliżonej szerokości rozmieszczenia budowli wodnych, znaków wytyczenia szlaku żeglownego, położenia wszystkich statków, które znajdowały się na szlaku żeglownym i mogły wywierać wpływ na położenie obiektów, które uległy wypadkowi, wreszcie położenie obiektów uszkodzonych, bezpośrednio przed i po wypadku.

§ 13. Wyciągi z protokołów i załączników należy wydawać na żądanie osobom zainteresowanym (osobom, które ucierpiały w wypadku, właścicielom lub posiadaczom statków, które zatonięły lub zostały uszkodzone, osobom, które

ponoszą odpowiedzialność za wypadek, itp.), o ile udowodnią, że wyciągi z tych dokumentów są im niezbędne dla dochodzenia ich praw lub obrony interesów.

§ 14. 1. Jeżeli dochodzenie wykaże naruszenie obowiązujących przepisów z zakresu bezpieczeństwa żeglugi, inspektorat stosuje sankcje przewidziane w obowiązujących przepisach w ramach własnych uprawnień lub też skieruje sprawę na drogę postępowania karno-administracyjnego.

2. Jeżeli wyniki dochodzeń wskazują na popełnienie przestępstwa, inspektorat obowiązany jest zawiadomić o tym organy prokuratury.

Rozdział IV.

Postanowienia końcowe.

§ 15. Inspektoraty żeglugi śródlądowej prowadzą rejestry wypadków żeglugowych na śródlądowych drogach wodnych.

§ 16. Traci moc instrukcja Ministra Żeglugi z dnia 7 grudnia 1952 r. w sprawie trybu postępowania w związku z wypadkami na śródlądowych drogach wodnych (Monitor Polski Nr A-106, poz. 1655).

§ 17. Instrukcja wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Żeglugi: *S. Darski*